

Tiia Possakka

Utajärven kunta,
kaavoitusinsinööri

Juri Laurila

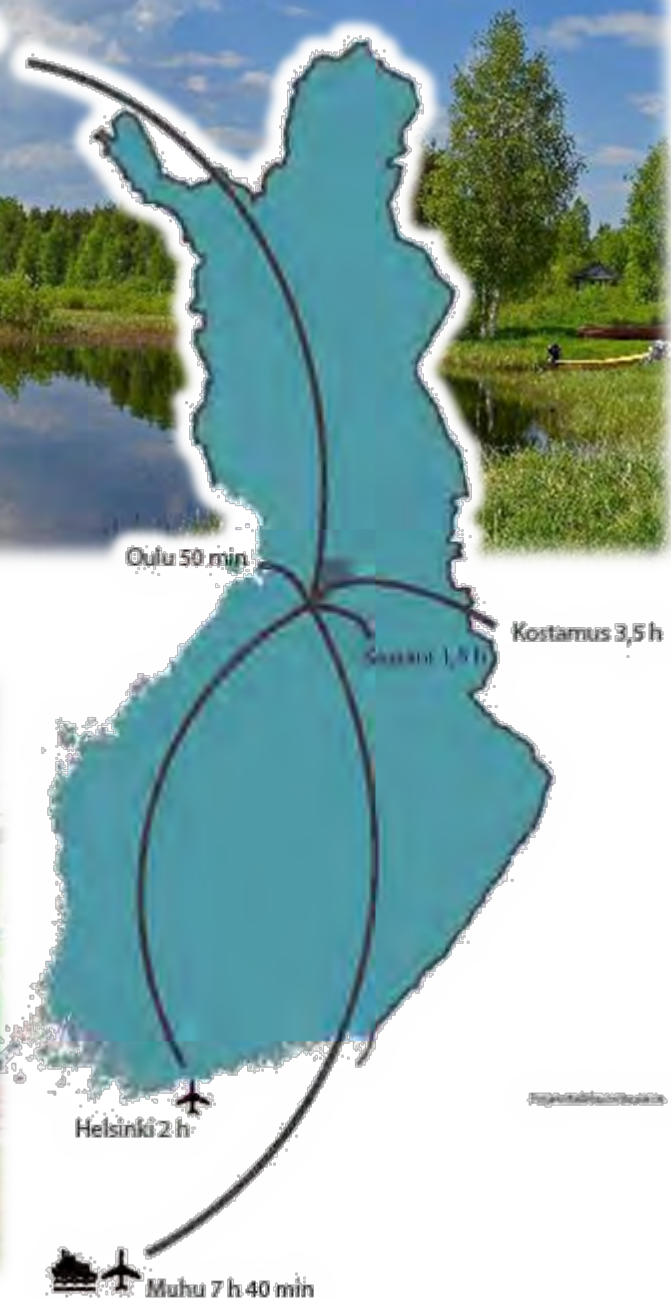
Arctic Smart Village Oy,
toimitusjohtaja

ASUNTO-OSUUSKUNTA-SEMINAARI II
3.9.2019

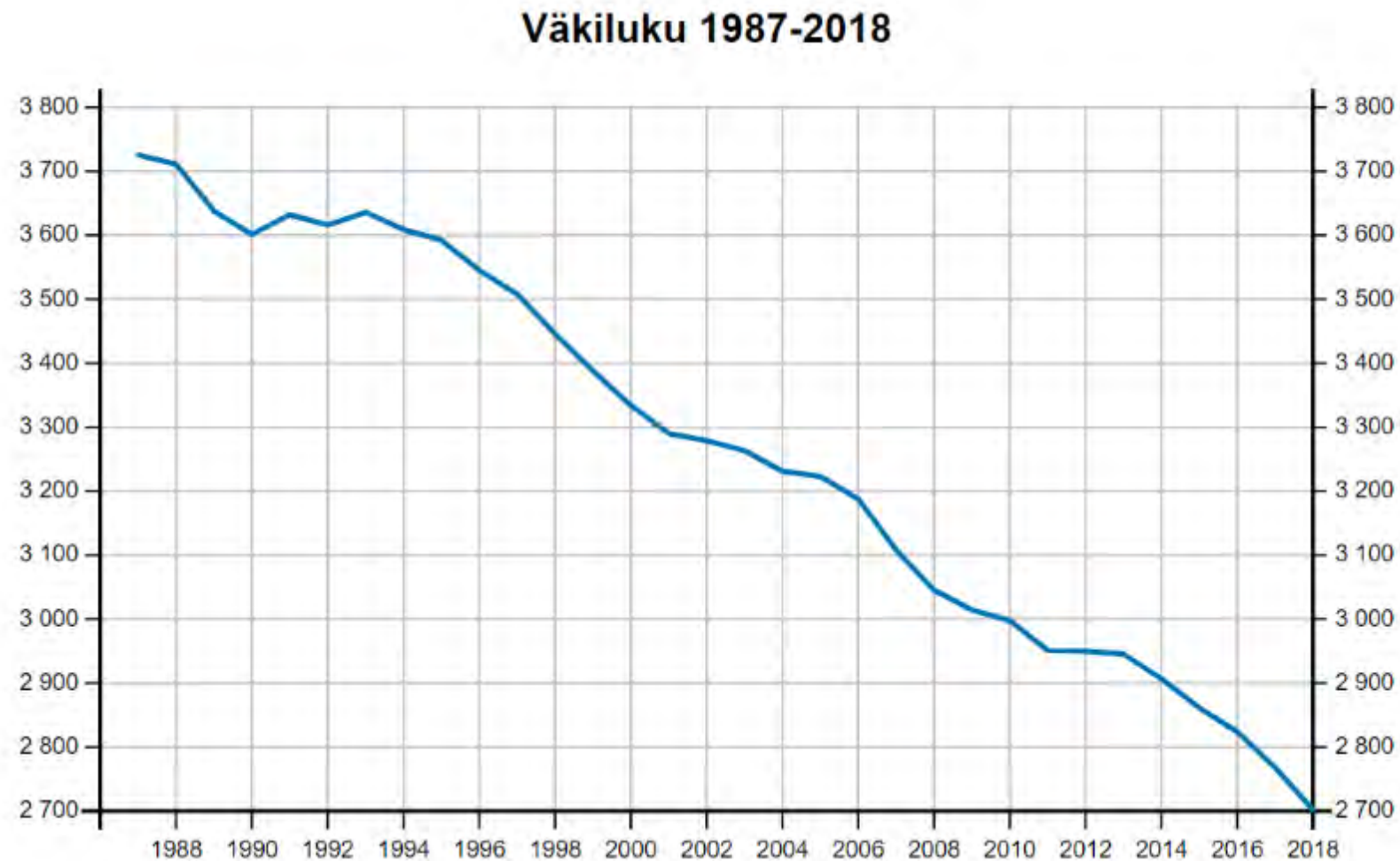
GeoHouse Älykylä

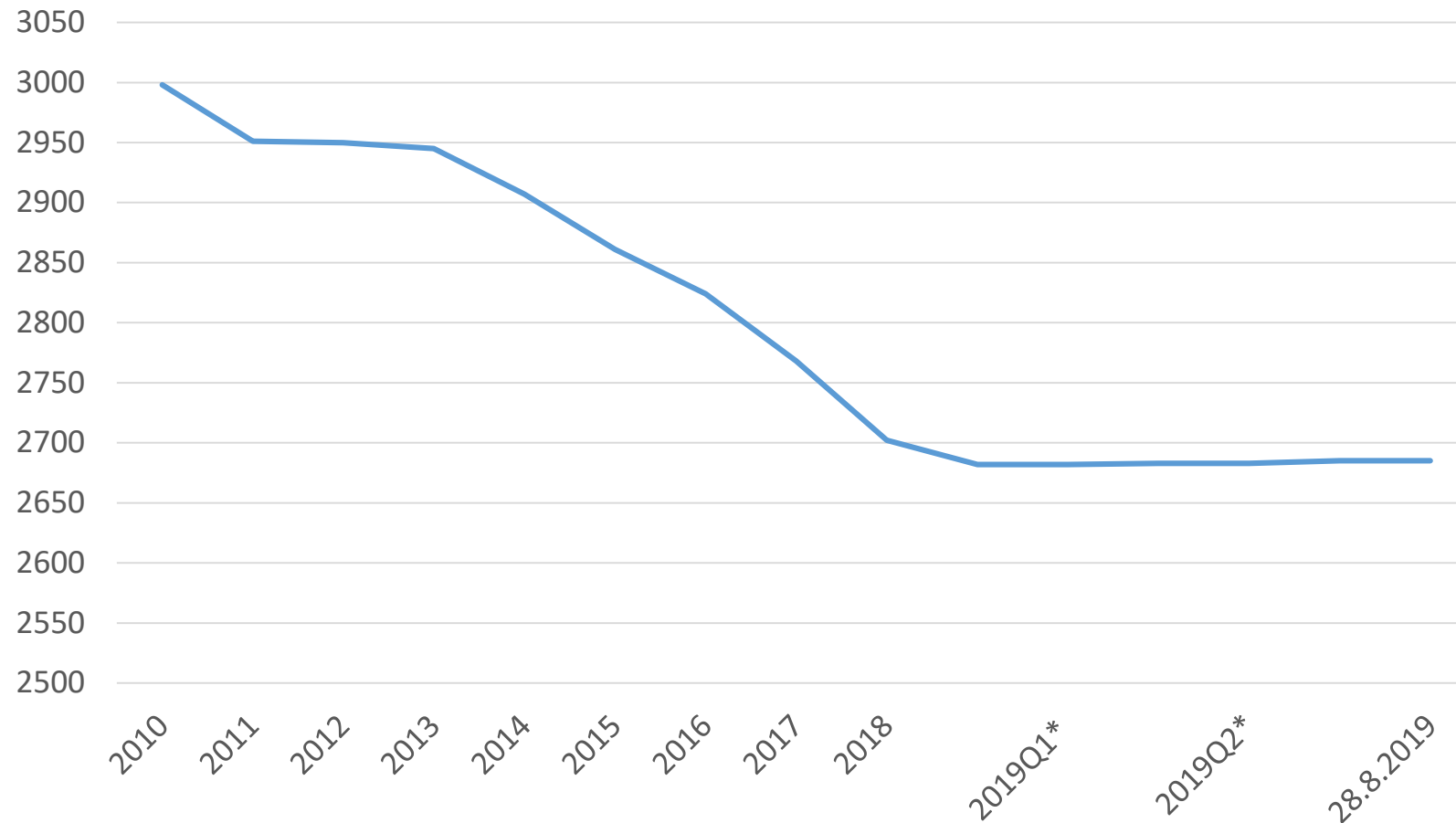
Utajärvi

Utajärven väkiluvun trendi

Utajärven väkiluku 2010-luvulla

2010-2018 Tilastokeskus

2019Q1-Q2 Tilastokeskus,
väestön ennakkotilasto

28.8.2019 KuntaNet: 2 685
asukasta, todellinen tilanne

Utajärven monipuoliset palvelut

- Elokuusta 2019 lähtien

- Maksuton varhaiskasvatus
- Kotihoidontuen kuntalisä 300€/kk (nuorimmasta alle 2 vuotiaasta tuen piirissä olevasta lapsesta)
- Maksuton aamu- ja iltapäivätoiminta maksutta esikoulusta 3 luokkaan asti

- Suomen parhaiden etuuksien lukio

- (ilmaiset oppikirjat/materiaalit, ilmaiseksi lukion ajaksi käyttöön läppäri, tabletti, 400€:n ale ajokortista, vuokra-asunto tarvittaessa 150€/kk)

- Koko kunnan kattava valokuituverkosto

... Jäähalli, skeittiparkki, urheilukenttä, kylpylä, kansallispuisto,
Rokua Geopark – vuoden 2018 retkikohde Suomessa, maastopyöräreitit,
etäjumput, ...

Kuntien isot kysymykset

- Miten kunta toteuttaa uutta, alati muodostuvaa rooliaan?
- Kunnan on muututtava, uudistuttava, sopeuduttava
- Kuntien alueilla pohditaan
 - Elinvoiman kehittämistä / Hyvinvoinnin edistämistä / Osallistamista
- *Tarkoittaa uusia tapoja toimia, uusia menetelmiä ja avauksia, kokeilemista ja vahvuuksien hyödyntämistä*

Mitä kunta tekee tulevaisuudessa?

Osaamisen ja kulttuurin edistäminen

- Varhaiskasvatus
- Esi- ja perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Vapaa sivistystyö
- Kirjastopalvelut
- Nuorisopalvelut
- Liikuntapalvelut

Elinympäristön kehittäminen

- Maapolitiikka
- Kaavoitus ja maankäytön suunnittelu
- Liikenne, joukkoliikenne, Tieverkkojen rakentaminen ja ylläpito
- Vesihuolto
- Jätehuolto
- Energiantuotanto ja -jakelu
- Rakennusvalvonta
- Asuntotoimi
- Ympäristönsuojelu ja terveellisen elinympäristön turvaaminen
- Turvallisuudesta ja varautumisesta huolehtiminen

Kuntaliitto
Kommunförbundet

Kunnan elinvoiman edistäminen

- Paikkakunnan vetovoimaisuus
- Vaikeasti työllistyvien tuki: etsivä nuorisotyö, työpajat, työttömyyden pitkittymisen ehkäisy, kaupunginosatyö
- Kotouttaminen
- Elinkeinpolitiikka: yritysneuvonta, kehittämishankkeet, yritystontit, alueen markkinointi, avoin data
- Resurssiavustajat toimintatavat

Paikallisen identiteetin ja demokratian edistäminen

- Monipuoliset osallistumismahdollisuudet
- Paikallinen yhteisöllisyys
- Viestintä ja vuorovaikutus
- Vaalit ja edustuksellinen demokratia
- Kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuudet
- Asukkaiden omaehtoinen toiminta

Ennakoiva ja tiedolla johdettu kunta

- Ennakointi osana elävää kuntastrategiaa
- Polkkihallinnollisuus: silloista silloille
- Muutosten hallittu johtaminen

Resurssiälykäs kunta

- Kestävä kuntakonsernien talous ja omistajapolitiikka
- Tulokellinen ja tuottavasti toimiva kuntaorganisaatio
- Sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä kunta

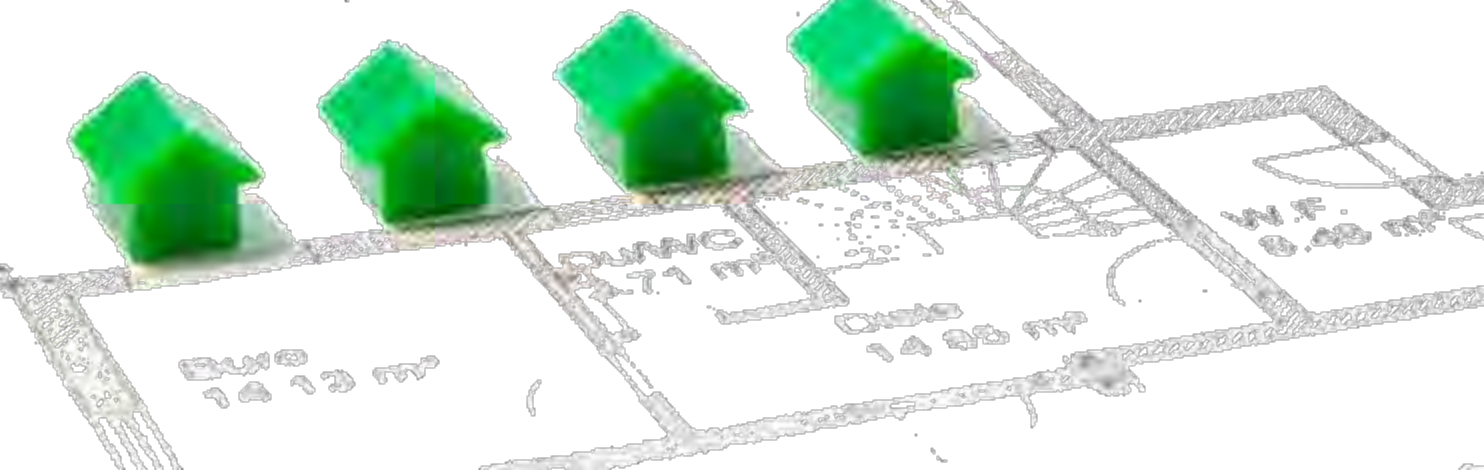

Kukoistava kunta

- Aktiivinen vuoropuhelu kuntayhteisössä
- Asiakaslähtöinen toimintakulttuuri
- Juureva ja näyttävä mielikuvajohtaminen

KUNNAT EDISTÄVÄT HYVINVOINTIA JA TERVEYTTÄ

Ajatus:

*”Tulevaisuuden asumisen ympäristöt
kuntien uuden roolin
toimintakenttinä?”*

Utajärven isot kysymykset

Miten asukasluku saataisiin tulevaisuudessa kasvamaan?

Miten saadaan luotua lisää onnellisuuden edellytyksiä?

GeoHouse Älykylän taustalla kuntastrategian uudistaminen

- Me lähdimme miettimään ominaisuuksiamme ja vahvuuksiamme

*Minkälainen on tulevaisuuden asumisen ympäristö
Utajärvellä?*

- Kysymystä pohdittiin luottamushenkilöiden ja kuntalaisten kanssa erilaisissa tilaisuuksissa
- Löysimme yhteistyökumppaniksemme Arctic Smart Village Oy

Ideoita, ajatuksia,
työpajoja,
keskusteluita.

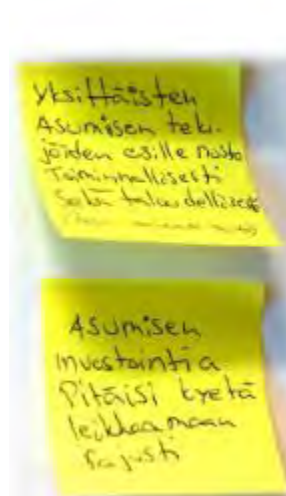
Satoja post-it
lappuja
myöhemmin..

Utajärven kunnanvaltuutetut ideoivat Älykylä-konseptia seminaaripäivässä. Mirja Nikula toteaa, että nuorilla on halukkuutta tulla asumaan maaseutumaiseen ympäristöön, kunhan elämisen kustannukset ovat kohtuulliset ja liikkuminen töihin sekä palveluiden äärelle helppoa.

Utajärven kunnanvaltuutetut ideoivat Älykylä-konseptia seminaaripäivässä. Eero Pirttikoski, Reetta Tuovinen ja Maija Paavola pohtivat, minkälaisia palveluita ja minkälaista yrittäjyyttä kyläyhteisön sisällä voisi syntyä.

Päättäjien seminaaripäivän idearühässä mietittiin, minkälaista elämää Älykylässä voitaisiin elää tiiviin kyläyhteisön keskuudessa ja miten ekologinen rakentaminen mahdollistettaisiin mahdollisimman edullisin kustannuksin.

GeoHouse Älykylässä opitut käytännöt räätälöidään kaikkiin Utajärven kyliin ja kyläyhteisöihin

Utajärvi on pitkien etäisyyksien ja virkeiden kylien kunta

ÄLYKYLÄ®

www.alykyla.fi

Kokonaisvaltainen rakentamisen ja asumisen uusi malli

- ❄️ **TAVOITE: Maaseudun elinvoimaisuuden kasvattaminen**
- ❄️ Taloudellisesti houkutteleva
- ❄️ Ekologisesti houkutteleva
- ❄️ Yhteisöllinen
- ❄️ Energiaomavarainen
- ❄️ Ilmastoystävällinen
- ❄️ Turvallinen
- ❄️ Moderni
- ❄️ Luonnonläheinen

Harvaan asutun alueen haasteet

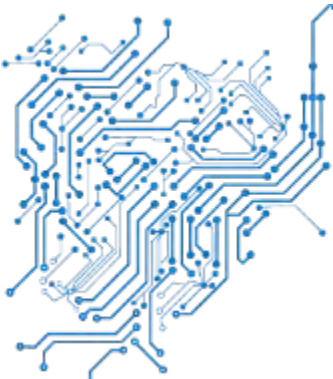
Väki vähenee ja vanhenee

- Muuttotappioita vuosikymmenestä toiseen
- Väestön ikärakenne vanhenee
- Tulot pienenee
- Palveluverkon karsiminen
- Kyläkoulujen lakkautus
- Henkilöturvallisuus

Esteitä maalle muuttamiselle

- Tarjolla olevien asuntojen kunto
- Vuokra-asuntojen puute/kunto
- Rakennuslainan ehdot
 - Vakuusarvo

Talous edellä

- **Ryhmärakennuttaminen tuo säästöjä:**

- suunnittelussa (monistettavuus)
- työmaan valvonnassa (samalla kertaa valvottavana useita samanlaisia kohteita)
- tarjouksissa (isommat tarjouserät)
- isommat urakat (yhden talon sijasta tehdään monta samanlaista)
- rakentamisessa (nopeampi, tehokkaampi)
- rahoituksessa (paremmat lainaehdot)
- Keskitetyt ratkaisut (Esim. energiaratkaisut)
- **SÄÄSTÖ JOPA 20 %**

- **Säästöt asuessa**

- energiakustannuksissa
- rahoituskuluissa
- kiinteistönhoitokuluissa
- turvatekniikassa
- **SÄÄSTÖ JOPA 300-600 € KUUKAUDESSA!**

- **Joukkoyrittäminen:**

- Yritystoiminnasta tuloja
 - pienentää asumisen kustannuksia
- Enemmän palveluita
- Työtä
- Lähituotteita
- **ILMAINEN ASUMINEN??**

Energia ja älykkyys

- Omalla energiantuotannolla voidaan saavuttaa yli 50 %:n säästöt energiakustannuksiin
- Oma Smart Grid tuo turvaa ja tehokkuutta
 - Yksi valokuituliittymä
 - Yksi sähköliittymä
 - Energiankulutuksen ja -käytön optimointi kaikkien kulutuspisteiden osalta
 - Älyteknologia säästää energiaa
 - Taloautomaatio huolehtii rakennuksesta ja sen terveydestä
 - Murto-, palo-, vesivahinko- ja henkilöturva sisältyy älyjärjestelmään

Yhteisöllisyys

❄️ Yhteisöllisyys syntyy yhteisistä asioista!

- ❄️ Rakentaminen
- ❄️ Yhteiskäyttötilat
- ❄️ Omistaminen
- ❄️ Päättäminen
- ❄️ Tekeminen
- ❄️ Liikkuminen
- ❄️ Välittäminen ja huolehtiminen
- ❄️ Yhteenkuuluvuus
- ❄️ Vapaaehtoisuus
- ❄️ Luottamus
- ❄️ Turvallisuus

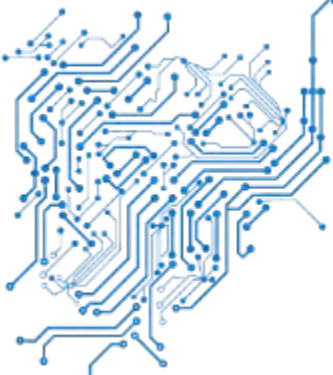

Osuuskunnan monet kasvot

- ❄️ Asumisosuuskunta
- ❄️ Työosuuskunta
- ❄️ Tuottajaosuuskunta

Asumisosuuskunnan mahdollisuudet

- ❄️ Uusien kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen rakentaminen harvaan asutulle alueelle
- ❄️ Kohtuuehtoisen rahoituksen mahdollistuminen
- ❄️ Kunnan elinkeinotoiminnan kasvaminen
- ❄️ Aluetalouden kehittyminen
- ❄️ Palveluiden monipuolistuminen
- ❄️ SOTE –palveluiden tuottaminen
- ❄️ Kylien ja kyläkoulujen kehittyminen
- ❄️ ...
- ❄️ **MAHDOLLISUUDET LÄHES RAJATTOMAT!**

ARA voi osaltaan olla tarjoamassa vastauksia kuntien suuriin kysymyksiin

- Pienten kuntien on haastavaa olla takaamassa yksityisten tahojen tai osuuskuntien lainoja
- Takaamalla osuuskunnan lainan ARA voi tarjota uuden lupaavan mahdollisuuden maaseutukuntien asuntokannan ja asukasmäärän kehittämiseen!

Toni Yli-Suvanto Architects
Sustainable architecture and urban design

Tiia Possakka
Utajärven kunta
Kaavoitusinsinööri
tiia.possakka@utajarvi.fi
p. 050 591 7240
www.utajarvi.fi

Juri Laurila
Arctic Smart Village Oy
Toimitusjohtaja
Juri.laurila@arctic2020.fi
p. 040 514 5000

<https://arctic2020.fi/>
<https://www.alykyla.fi/>